

Elke Duitse postzegel wordt uniek!

Op het gebied van mechanisering en automatisering heeft Deutsche Post een grote reputatie. Denk aan het postcodesysteem, internetfranking, loketstroken, en aan allerlei automaten voor het aanleveren en ophalen van postpakketten.

Veel van die ontwikkelingen gaan aan de traditionele postzegelverzamelaar voorbij, bijvoorbeeld omdat de codes die bij geautomatiseerde postverwerking gebruikt worden niet te zien zijn op losse postzegels. Of omdat bepaalde frankiemiddelen niet als echte postzegels beschouwd worden, zoals loketstroken, verzendetiketten, pakketzegels en zegelbeelden op postwaardestukken.

Vanaf begin februari is er iets veranderd: gewone Duitse postzegels worden voortaan voorzien van een matrixcode, die voor elk exemplaar van elke zegel uniek is. Op de losse postfrisse of gebruikte postzegels in uw album kunt u die code zien. Of u daar blij mee bent, is een tweede. Het uiterlijk van de Duitse postzegel wordt misschien interessanter, maar het wordt niet bepaald mooier.

Afbeelding 2: De eerste Duitse postzegel met de nieuwe matrixcode. Het thema is toepasselijk: "Digitale verandering, de postzegel wordt digitaal".

Matrixcode

Matrixcodes komen we in ons dagelijks leven regelmatig tegen. Het zijn patronen opgebouwd uit witte en zwarte vierkantjes die allerlei soorten informatie kunnen bevatten. Denk aan de QR-code op uw mobiele telefoon, die dient als vaccinatiebewijs. Bij grensovergangen of toegangspoorten van evenementen wordt deze code met een apparaat gescand (gelezen), waardoor duidelijk wordt wie u bent en dat u gevaccineerd bent of recentelijk een negatieve coronatest heeft ondergaan. Al die informatie is opgeslagen in dat blokjespatroon.

Afbeelding 1: Voorbeelden van Duitse postale coderingen van links naar rechts en van boven naar beneden: loketstrook, Infopost (gedresseerde partijpost), persoonlijke postzegel, zegelbeeld van een Plusbrief-individuëll, internetzegel, pakketzegel.

Om de informatie uit een matrixcode te halen, zijn twee dingen nodig: een scanner (leesapparaat) om de code te lezen en een vertaalprogramma om die code te ontcijferen. Vooral dat vertaalprogramma is van belang, want het verschilt per type codering. Om

bijvoorbeeld de QR-code uit een advertentie te ontcijferen, is een programma nodig dat die code omzet in een internetadres. Maar voor andere toepassingen zijn andere programma's nodig.

Afbeelding 3: Verpakking met tien zelfklevende postzegels "Digitale verandering", met de melding dat je de status van een zending en informatie over de postzegel met je mobiele kunt opzoeken.

Afbeelding 4: Postzegel "100 jaar AVUS".

Het nut voor de posterijen
 Natuurlijk worden er in de automatische postverwerking al lang scanners gebruikt (om postcodes te lezen voor de sortering of om de voortgang van een zending te bepalen bij track-and-trace). De nieuwe matrixcode bevat echter geen informatie over datum, plaats, afzender of bestemming. Misschien vertelt de code wel iets over de fabricage van de zegel (drukker, productiedatum), maar dat is niet bekendgemaakt. Het is tijdens het verwerkingsproces ook niet van belang.

Het individuele nummer van elke zegel kan wel gebruikt worden. Dit Frankier-id is een reeks van 20 letters en cijfers en werkt als een echtheidskenmerk (is dit een bestaand nummer?) en als beveiliging tegen hergebruik (is dit nummer niet eerder gebruikt?). Voor die twee functies hoeft de code in het proces maar één keer gescand te worden.

Als de code tijdens het proces vaker gescand wordt, bijvoorbeeld op verschillende sorteercentra, kunnen de posterijen de verwerkingstijd van poststukken onderzoeken. In individuele gevallen heeft dat weinig zin (je weet tenslotte niet waar een poststuk vandaan komt en waar het heen moet), maar voor de statistiek kan het belangrijk zijn. Zo kan duidelijk worden wat de gemiddelde overbrengtijd van poststukken is tussen twee sorteercentra.

Afbeelding 5: Postzegel "Onweersbui".

Het nut voor de gebruiker
 Wat heeft de gebruiker aan de nieuwe matrixcode op postzegels? Deutsche Post heeft de Post & DHL App ontwikkeld waarmee men de code kan scannen en bewaren. Nadat het poststuk

Afbeelding 7: Eerstedagstempels en machinestempels worden voortaan afgedrukt in blauwe inkt.

op de post gedaan is, kan de afzender de reis van het poststuk volgen. Dat wil zeggen: men kan zien in welk sorteercentrum het stuk zich bevindt en op welke datum het vermoedelijk bezorgd gaat worden. Of een poststuk werkelijk bezorgd is, wordt niet getoond. Daarvoor zou de postbode elke brief moeten scannen voordat hij hem bezorgt en dat gebeurt bij normale zendingen natuurlijk niet.

Het nut voor de verzamelaar
 In Nederland is de Post & DHL App helaas niet beschikbaar. Dat is jammer, want dankzij de matrixcode is er voor postzegelverzamelaars extra informatie beschikbaar in de app. Van elke gescande postzegel wordt de achtergrond vermeld: uitgiftedatum, thema, ontwerper, serie. Dat aspect van de app kan men hopelijk ook toepassen op gebruikte, gestempelde postzegels. Wordt de matrixcode door het afstem-

pelen dan niet onleesbaar? Nee. Deutsche Post is op alles voorbereid en gebruikt sinds enige tijd blauwe stempeelinkt.

Meer informatie
 Voor wie meer wil weten over de matrixcode, kan natuurlijk terecht op de website van de Deutsche Post, www.deutschepost.de/de.html. Daarnaast is er in het blad Philatelie van de Bond van Duitse Philatelisten een aantal artikelen verschenen in nummer 523, 525 en 526.

Met dank aan M. Westerfeld voor het sturen van de brief met matrixcode zegel (afbeelding 8 op de voorzijde).

Jacques Spijkerman

Afbeelding 6: Jubileumzegel "Sendung mit der Maus".

NOVIOPOSTA

In dit nummer

Duitse postzegels met data matrixcode

Postzegelhandel tijdens de Tweede Wereldoorlog

Redactie:
J. Mulder
J. Spijkerman
J.M.A.G. Stroom

Fotografie:
W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:
L. Thijsen

Illustraties:
vacature

Expeditie:
F. Piers
Tolhuis 35-17
6537 NN Nijmegen
Tel. 024-3444208

Data matrixcode

Afbeelding 8 Brief gefrankeerd met een postzegel met matrixcode

Sinds kort worden Duitse postzegels groter. Dat komt omdat ze voorzien zijn van een matrixcode. Meer daarover in het artikel op pagina 4.

Postzegelhandel tijdens de oorlog

Afbeelding 2a: Aangetekende brief met Germaanse Symbolen.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden er ook postzegels verzameld en verhandeld. Een artikel over een handelaar uit Nijmegen vindt u op pagina 6.

